

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ У ГАЛУЗІ ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ
ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**

Освітня програма Освітні, педагогічні науки

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від “28” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки
Викладач	д.пед.наук, проф. Стинська Вікторія Володимирівна
Контактний телефон викладача	+380956827858
Е-mail викладача	viktoriia.stynska@pnu.edu.ua
Освітня програма	Освітні, педагогічні науки
Формат дисципліни	Очний/вечірній
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://www.d-learn.pnu.edu.ua
2. Опис дисципліни	
<p>Курс спрямований на формування у аспіранта адекватного розуміння процесу педагогічної діяльності, навчання та виховання не як одностороннього, безпосереднього впливу викладача на особистість молодшої людини, а як педагогічної взаємодії суб'єктів спільної діяльності. Тематика, зміст програми орієнтовані на оволодіння аспірантами відповідними знаннями, загальними вміннями та навичками організації педагогічної взаємодії з молодими людьми, навчально-виховного процесу у напрямі розвитку особистості.</p> <p>Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються через призму психологічних механізмів, закономірностей, законів природного розвитку людини, її пізнавальної діяльності, становлення особистісних рис, що є умовою творчого пошуку вчителем шляхів, методів, засобів організації педагогічної взаємодії з учнями, здійснення опосередкованого впливу на особистість у цьому процесі. Загальні положення спираються на знання аспірантами філософії як методологічної бази, психології як теоретичної основи і сприяють кращому подальшому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах середньої освіти.</p> <p>Вивчення курсу «Актуальні проблеми у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» відбувається шляхом обговорення, рефлексії, осмислення аспірантами власного життєвого досвіду, професійних уявлень, вироблення власного бачення, поглядів стосовно педагогічної взаємодії з молодшою людиною, набуття відповідних умінь та навичок, передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі аспірантами під час лекцій.</p> <p>Практично-семінарські заняття орієнтовані на самостійну підготовку аспірантами проєктів, творчих робіт, ситуаційних вправ, їхнього представлення та обговорення у групі, аналіз педагогічних ситуацій, фрагментів навчально-виховного процесу з позиції теоретичних ідей, концепцій, власних педагогічних поглядів, організацію мікрорекламування аспірантів.</p>	
Мета та цілі курсу	
<p>Мета: забезпечити загальнопедагогічну і професійну підготовку майбутнього викладача, озброїти аспірантів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, сформувані вміння і навички, необхідні для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки та історії педагогіки; опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями педагогіки; ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у аспірантів вміння користуватися цими методами у практичній діяльності; 	

з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки;
допомога аспірантові у набутті умінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості аспірантів та їх творчу самореалізацію;
сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти;
спонукання аспірантів до подальшої самоосвіти і самовиховання;
формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

Компетентності

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковими компетентностями.
- ЗК 2. Здатність до розуміння предметної галузі, професійної діяльності зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію щодо отриманої інформації.
- ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 1. Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки, зокрема про її основні концепції, методики, технології; розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему освіти; оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
- СК 2. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти/педагогіки. досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.
- СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій і методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у сфері освіти/педагогіки.
- СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.
- СК 6. Здатність апробувати, презентувати, упроваджувати й екстраполювати результати наукових досліджень у педагогічну практику.

Програмні результати

- ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей.
- ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок українських і зарубіжних учених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері.
- ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу в закладі вищої освіти.
- ПРН 7. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і

технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

ПРН 8. Прагнути до безперервного саморозвитку і самовдосконалення; кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях; володіти здатністю до презентації наукового доробку в галузі освіти/педагогіки.

3. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
II	Освітні/педагогічні науки	I	Нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<p>Тема 1. Сучасні напрями досліджень та досягнення в галузі загальної педагогіки. Педагогіка – наука, система діяльності, мистецтво. Методологічні і теоретичні проблеми загальної педагогіки. Тезаурус загальної педагогіки. Категоріально-понятійний апарат сучасної педагогіки. Освіта як об’єкт дослідження в освітології. Розвиток, виховання і формування особистості. Формування нових синергійних підходів до розвитку людини. Нормативно-правове забезпечення розвитку сучасної педагогіки. Ретроспективний аналіз наукового доробку вітчизняних та зарубіжних учених у дослідженні проблем загальної педагогіки.</p>	2		4
<p>Тема 2. Педагогічне спілкування. Педагогічне спілкування як форма комунікативної взаємодії вчителя з учнями, їхніми батьками, колегами. Зміст і структура педагогічного спілкування. Етапи рішення комунікативної задачі. Стили педагогічного спілкування. Моделі педагогічного спілкування. Організація й управління спілкуванням у ході проведення заняття у ЗСО.</p>	2		10

<p>Тема 3. Теорія і технології виховання. Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Критерії вихованості. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили. Управління процесом виховання. Основні напрями виховання. Міжкультурне виховання особистості в контексті європейських цінностей. Виховання в умовах пограниччя. Самовиховання: етапи, методи і прийоми. Перевиховання: суть, принципи, етапи і методи. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання. Поняття про закономірності виховання. Принципи виховання. Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Поняття про форми виховання. Сучасні концепції виховання. Діяльність класного керівника: завдання і функції. Виховний колектив як суб'єкт і об'єкт виховної діяльності. Розвиток особистості у безпечному і відкритому середовищі дитячих, молодіжних об'єднань. Інноваційний зміст і технології позашкільної освіти. Використання освітнього потенціалу позашкільної освіти для розвитку компетентностей особистості.</p>	2		4
<p>Тема 4. Педагогіка середовища. Сім'я, як соціально-педагогічне середовище. Сім'я як первинний інститут соціалізації особистості. Сім'я як суб'єкт педагогічної взаємодії і соціокультурне середовище виховання і розвитку особистості. Чинники і механізми соціального виховання та формування соціальної компетентності особистості. Шляхи формування психологічно безпечного середовища особистості. Профілактика конфліктів у соціальній і професійній взаємодії. Методика сімейного виховання.</p>	2		4
<p>Тема 5. Сучасні напрями досліджень у дидактиці. Педагогічний процес і його структурні компоненти. Оптимізація й інтенсифікація навчання. Закономірності і принципи навчання, їх класифікація і характеристика. Науково-методичні засади конструювання змісту освіти на різних її рівнях. Оновлення змісту педагогічної освіти в контексті викликів глобалізації. Теорії і моделі дидактичних і методичних систем. Дидактичні засади освіти для стійкого розвитку. Індивідуалізація і</p>	2		2

<p>диференціація навчання і виховання. Проблема методів навчання у сучасній дидактиці. Дидактичні засади інноваційних методів і технологій навчання. Організаційні форми і системи навчання. Контроль та оцінювання результатів навчання.</p>			
<p>Тема 6. Педагогічний менеджмент як теорія і практика управління освітнім процесом у ЗСО. Актуальні питання педагогічного менеджменту та управління закладами середньої освіти. Структура педагогічного менеджменту. Трансформація функцій управління. Система стратегічного управління новою українською школою. Розвиток інноваційної культури керівника закладу освіти. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Прогресивні ідеї у сфері освіти і впровадження їх у власну науково-педагогічну діяльність. Інституційна автономія і академічна свобода в закладах освіти. Організаційна та корпоративна культура закладу освіти. Основні напрями наукових досліджень у педагогічному менеджменті.</p>	2		2
<p>Тема 1. Розбудова національної системи освіти як одне з важливих завдань сучасної педагогіки. Нормативно правова база середньої освіти. Педагогіка як наука, її виникнення і розвиток. Об'єкт, предмет, функції та завдання сучасної педагогіки. Характеристика основних категорій педагогіки. Система педагогічних наук, зв'язок педагогіки з іншими науками. Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічного дослідження. Визначні персоналії педагогічної науки, що презентували тему дослідження здобувача (життєпис, педагогічні ідеї, праці). Концепція «Нова українська школа» як спроба реформування середньої освіти в Україні. Закон України «Про освіту»: найважливіші положення та відповідність сучасним освітнім викликам.</p>		2	6
<p>Тема 2. Педагогічна майстерність учителя закладу середньої освіти і вимоги до його професійної етики. Учитель як організатор освітнього процесу у ЗСО і його функції. Закон України «Про освіту» (2017р.) про права, обов'язки і гарантії педагогічних працівників. Зміст</p>		2	4

<p>основних психолого-педагогічних компетенцій учителя сучасного ЗСО. Поняття про педагогічну майстерність учителя, її структура та рівні. Професійна етика вчителя як педагогічна дефініція. Поняття про педагогічну доброту. Стилі педагогічного спілкування. Педагогічний такт як узагальнений вияв стилю і спілкування вчителя з учнями. Педагогічна техніка у системі професійної майстерності учителя.</p>			
<p>Тема 3-4. Мета, завдання та зміст виховного процесу в ЗСО Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Сутність, мета і завдання національного виховання відповідно до сучасних нормативних вимог. Виховання громадянина-патріота як головне завдання Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (Наказ МОН України № 641 від 16 червня 2015 року). Закономірності виховання, їхнє значення у побудові виховного процесу. Принципи виховання як відображення закономірностей виховного процесу в школі; принципи національного виховання, їх коротка характеристика. Самовиховання – умова ефективності розвитку та формування особистості: суть, етапи, прийоми. Перевиховання: суть, принципи, функції, умови, етапи, прийоми. Основні напрями всебічного гармонійного розвитку особистості. Позакласна і позашкільна виховна робота з учнями. класний керівник як організатор позакласної та позашкільної виховної роботи.</p>		4	4
<p>Тема 5-6. Історія освіти і педагогічної думки у дохристиянський період - першій половині XIX ст. Історія педагогічної термінології у відображенні нового історико-педагогічного знання. Виховання, школа і педагогічні ідеї в первіснообщинному та рабовласницькому суспільствах. Виховання, навчання, школа і педагогічна думка на українських землях у дохристиянський період і в княжу добу. Виховання, освіта і педагогічна думка за рубежем в епоху Середньовіччя. Розвиток школи й педагогічної думки в країнах Європи у XIV – XVII ст. Освітній рух на українських землях у XVI – XVII ст. Школа і педагогіка в державах західної Європи й на українських</p>		4	4

землях наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.			
Тема 7-8. Спецсеминар (актуальні проблеми наукового дослідження аспіранта)		4	4
Тема 9. Освітологія за незалежної України (проект з теми дослідження)		2	4
Загалом	12	18	60

4. Система оцінювання курсу

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Іспит	Залік
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно	не зараховано	
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проектних робіт.			
Практичні заняття	50 балів			
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді)			
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)			

5. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Порядок та організація контролю знань аспірантів визначається Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf .
Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf . Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-

	дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf
Відвідування занять	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf . Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf .
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf .
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 673 від 24.11. 2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita .
6. Ресурсне забезпечення	
Базова	
1. Аймедов К.В., Бабієнко В.А., Сторож В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки: <i>підручник</i> . Київ: ВД «Слово», 2014. 352с.	

2. Андрушина Л.Л., Каковкіна О.А., Кожедуб Т.Г. Загальні основи педагогіки в схемах. Дніпропетровськ, 2016. 160 с.
3. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: <http://iitzo.gov.ua/serednya-osvita/providdilennya-zmistu-zahalnoji-serednoji-osvity/normativno-pravova-baza-pochatkovoji-osvity/>
4. Зайченко І.В. Історія педагогіки: у 2 кн. Кн.1. Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видав. Дім «Слово». 2010. 624 с.
5. Зайченко І. Педагогіка. 3-тє вид., переробл. і доп. Київ, 2016. 608 с.
6. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: *навч. посіб.* Київ: Вища школа, 2005. 343 с.
7. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS24863>.
8. Концепція «Нова Українська школа». URL: novashkola@mon.gov.ua.
9. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. №988-Р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>.
10. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : *навч. посіб.* К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 440 с.
11. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : *навч. посіб.* К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 632 с.
12. Максименко В.П. Дидактика : курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. 223 с.
13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
14. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. Теорія і методика виховання: *навч. посіб.* Київ: Знання, 2008. 415 с.
15. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка. К.: Центр наукової літератури, 2019. 228 с.
16. Педагогічна майстерність учителя: *навч. посіб.* / за ред. В. М. Гриньової, С. Т. Золотухіної. Харків: ОВС, 2016. 224 с.
17. Педагогіка: практикум: *навч. посіб.* / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. 169 с.
18. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. №1556 – VII. zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
19. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 13.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
20. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
21. Скільський Д. Історія зарубіжної педагогіки : *посіб.* Київ: «Смолоскип», 2011. 376 с.
22. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с.
23. Шоробура І.М. Педагогічний менеджмент: курс лекцій. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г., 2010. 192 с.

Додаткова

24. Аббас Н.О. Роль та місце громадянської освіти в демократичному вихованні підростаючого покоління. *Виховна робота в школі.* 2012. №2. С.37 – 38.
25. Акпинар Л.Е. Інтерактивні технології навчання в початковій школі: *навч. посіб.* К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 288 с.
26. Василевич Л.Ф., Юртин І.І. Прийняття рішень за умов конфлікту та невизначеності середовища : *навч. посіб. для студ.* К., 2013. 128 с.
27. Внутрішній контроль : робоча книга керівника школи / упоряд. Н. Мурашко, А.

- Панченко. К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. 120 с.
28. Внутрішньошкільний контроль та аудит / упоряд.: Наталія Мурашко, Алла Панченко. К. : Редакції газет з управління освітою, 2013. 128с.
29. Лебідь О.В. Л Професійна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу : *навч. посіб.* Донецьк: ЛАНДОНХХІ, 2011. 263 с.
30. Оржеховська В. М., Федорченко Т. Є. Технології розбудови виховної системи загальноосвітнього навчального закладу : *навч.-метод. посіб.* Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2014. 172 с.
31. Основи менеджменту: підручник для аспірантів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А. А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
32. Петрунько О.В. Молодь та інноваційні технології : перспективи і ризики взаємодії : *навч.-метод. посіб.* К. : Міленіум, 2013. 80 с.
33. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід: *монографія* / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 412 с.
34. Спіріна Т.П. Етика соціально-педагогічної діяльності : *навч.-метод. посіб.* К. : Київ. ун-т ім Б. Грінченка, 2013. 247 с.
35. Стинська В., Карпенко О. Тренінгові технології у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка».* 2021. № 12 (44). С. 172–177.
36. Стинська В. Школа матері – важлива форма пропаганди педагогічних і медичних знань в УРСР у другій половині ХХ ст. *Гірська школа Українських Карпат.* Івано-Франківськ, 2017. № 16–19. С. 125–129
37. Стинська В. Центри соціально-психологічної реабілітації сім'ї як форма соціально-педагогічної підтримки материнства й дитинства в Україні на сучасному етапі (на прикладі Івано-Франківської області). *Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій: український і зарубіжний досвід: монографія.* Івано-Франківськ: НАІР, 2019. С. 192–203.
38. Стинська В. Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в незалежній Україні. *Теоретичні та методичні аспекти соціальної діяльності: монографія.* Хмельницький, 2020. С. 239 – 280.
39. Стинська В. Нормативно-правове регулювання благодійної діяльності в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету.* Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2021. Вип. 1(48). С. 396 - 400. <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.396-399>
40. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школотзнавство: *навч. посіб.* К.: Кондор-Видавництво, 2013. 390 с.
41. Prokopiv L., Stynska V. Optimization of cooperation between social work specialists and pedagogues of pre-school educational establishments. *Людинознавчі студії.* Дрогобич, 2019. Випуск 8/40. С. 116–130.
42. Stynska V. Socio-pedagogical support of childhood and motherhood in the creative legacy of Vasyl Sukhomlynskiy. *Life and heart devoted to children. Janush Korchak (1878 – 1942) and Vasyl Sukhomlynsky (1918 – 1970) are unforgettable : monografia* / Edited by M. Chepil, O. Karpenko, V. Petryk. Warsawa, 2017. P. 201–210.
43. Stynska V., Tytun O. The activity of social and psychological rehabilitation centres for families in ivanofrankivsk region (Ukraine). *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University.* 2018. # 1. Vol. 5. P. 156–161

Викладач:

доктор педагогічних наук,
професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
ім. Б. Ступарика

Вікторія СТИНСЬКА

